

bertil. Motiverne til Lovudkastet forekomme mig ikke at paavise saadanne; thi deri tales kun om det „onstellige Vederlag“ for den forøgede Befolkning, der vilde fremkomme ved, at de bibeholdte Skoler, hvei for sig, fik flere Elever. Det er imidlertid ikke blot for Kolding By, at denne Skole er af saa stor Vigtighed; dette gjælder tillige for hele Omegnen, og jeg skal i den Anledning gjøre opmærksom paa, hvor stort Antallet af de Skolebesøgende er, hvilket ikke alene hidrører fra Byen, men fra hele Omegnen. I Skoleaaret 1850—51, da Skolen endnu ikke kunde ansees for at været truet med Hensyn til sin Tilværelse, var der 72 Elever. Skolen har siden den Tid befundet sig under haarde Vilkaar, idet den har været truet med Nedlæggelse, saaledes at flere Forældre af den Grund have taget deres Børn ud af den; det er derfor underligt, at Elevernes Antal alligevel har været saa betydeligt. Naar vi sammenligne det Antal af Elever, som i de sidste fire Aar have været i Horsens og Kolding Skoler, saa finde vi, at Gjennemsnits-Antallet for Kolding Skole har været $59\frac{1}{2}$ og for Horsens Skole $50\frac{1}{4}$, og i de 5 sidste Aar har det, saavidt jeg husker, været 58 for Kolding Skole og 52 for Horsens Skole. Det sees altsaa, at uagtet Kolding Skole har været truet med Nedlæggelse, saa har Gjennemsnits-Antallet af Eleverne dog været større der i det Hele taget end i Horsens Skole. Jeg maa med Hensyn til Vigtigheden af denne Skole for hele Omegnen ogsaa gjøre opmærksom paa, hvad der er sagt af Bladet Dannevirke i Haderslev, der dog som Haderslev Blad maa antages at have en særegen Interesse for sin egen Skole. Der er der nemlig gjort den Bemærkning, at, fordi man havde en god Forpost for Danstheden i Haderslev Skole, saa vilde det dog ikke være rigtigt strax at opløse Reserven i Kolding. Ved Nedlæggelsen af Kolding Skole vil der vistnok spares Noget, men det bliver dog et stort Spørgsmaal, om det, som vil spares for Staten i det Hele, vil opveie det Tab, som Kolding og Omegnen vil lide derved. Jeg maa herved gjøre opmærksom paa, hvad der allerede er fremhævet, at det maaskee ved Forhøielse af Skoleløn kunde være muligt at stæffe

nye Hjelpekilder til Skolen. En Deel af Skolens Midler ere dannede af Legater og frivillige Gaver; den Tilbøielighed, som Folk ellers kunde have til at give til saadanne Stiftelser, vilde meget blive svækket, dersom vi for ofte ligesom denne Gang skulde befatte os med at forandre Givernes Bestemmelse. Hidtil har jeg betragtet Sagen fra et mere indskrænket Synspunkt; men jeg skal nu betragte den fra et mere omfattende, nemlig med Hensyn til Jylland i det Hele. I den Adresse, som er indgivet til Rigsdagen fra Kolding By, er der gjort den Bemærkning, at Jylland er i stor Dypkomst, og at man snart kunde vente Jernbanen, som gjennemstrøker Landet, at der bestandigt opdyrkes Mere og Mere af de øde Strækninger, og at som Følge deraf Befolkningen ogsaa befinder sig i en stadig Stigen, men denne Omstændighed frembringer naturligviis stigende Trang til Oplysningsmidler. I denne Henseende er der, som det forekommer mig, gjort en slaaende Bemærkning i Adressen, skjøndt den rigtignok har faaet en meget beskeden Plads, nemlig i den lille Note paa anden Side. Jeg troer ikke, at denne Oplysning har været det høitærede Ministerium bekendt ved Lovudkastets Forelæggelse, ligesom jeg heller ikke troer, at det ærede Udvalg har kjendt den. Den ovennævnte Note lyder saaledes: „I Aaret 1840 var Disciplenes Antal i samtlige 7 lærde Skoler i Jylland: 320, i Aaret 1854: 576, saaledes at det i de næste 14 Aar er steget 80 pCt. Til samme Tid er Antallet af dem, som ere dimitterede til Universiteter, stadigt ikke lidet aftaget, og dette omvendte Forhold afgiver saaledes et umiskjendeligt Bidnesbyrd for, i hvilken Udstrækning de lærde Skoler benyttes af Ustuderende.“

Naar vi forfølge dette videre, og hvís Antallet af de ikke studerende Elever i disse Skoler skulde tiltage paa samme Maade, som det er tiltaget i de sidste 14 Aar, saa vilde vi om 20 Aar have 3 Gange saa mange Elever i de lærde Skoler i Jylland som i 1840. Det forekommer mig dog virkelig, at dette er en Ting, som taler stærkt for ikke at indskrænke Underviisningsmidlerne for Jylland (Hør!). Den ærede Kultusminister